

Joanna Wiszniewicz

"Konstrukcja postaci w powieściach inicjacyjnych Tadeusza Micińskiego",
Jerzy Illg, "Pamiętnik Literacki" z.3
(1983) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 27/3-4 (93-94), 264

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

HVIŠĆ Jozef: Recepca Bolesława Prusa w literaturze słowackiej. "Przegľad Humanistyczny" 1983 nr 9/10 s. 219-226.

Artykuł przedstawia propozycję badania recepcji twórczości w płaszczyźnie czterech warstw w zależności od form komunikacyjnych recepcji. Są to: warstwa informacyjna, wartościująca (np. recenzja), transformacji literackiej (przekłady, parafrazy), adaptacji literackiej (np. kontaminacje gatunkowe). Za wstępną fazę recepcji Prusa uznano transformacje literackie (przekłady "Kamizelki" i "Z legend dawnego Egiptu"). W międzywojniu Prus wszedł do literatury słowackiej jako autor "oświatowo ukierunkowanych opowiadań" i "Faraona". Po wojnie powodzeniem cieszyła się najpierw "Placówka", później - "Lalka" (nie ustaje powodzenie "Faraona").

BP/93-94/59

M.L.

ILLG Jerzy: Konstrukcja postaci w powieściach inicjacyjnych Tadeusza Micińskiego. "Pamiętnik Literacki" 1983 z. 3 s. 101-117.

Autor wyjaśnia, zaproponowany przez siebie, termin "powieść inicjacyjna" i stwierdza, iż dotychczasowe określenia formuły gatunkowej powieści Micińskiego były terminami zbyt wąskimi ("powieść masońska") bądź zbyt szerokimi ("powieść okultystyczna"). Powieść inicjacyjna, twierdzi autor, przedstawia dojrzewającego duchowo bohatera, który dzięki przewodnictwu wtajemniczonego nauczyciela-mistrza zdobywa pozarozumową wiedzę o sobie i świecie. W utworach tego typu istotne znaczenie posiada konstrukcja postaci, będących tu nosicielami podstawowej problematyki ideowej. Bohaterowie, pozostając w konkretnym wymiarze czasoprzestrzennym (także historycznym) stanowią jednocześnie uniwersalne symbole i są nie tylko "alter ego" narratora, lecz również obrazem wpisanego w tekst czytelnika-odbiorcy przekazywanych przez autora treści.

BP/93-94/60

J.W.